Opera Gent
Een nieuw cultureel kwartier en trefpunt voor de stad

Onze strategie - van gesloten naar open: Een nieuwe ontmoetingsplek voor bezoekers en een nieuwe modulaire en flexibele infrastructuur voor de Opera

1. Een gesloten binnengebied
De talrijke aanpassingen en inbreidingen over de eeuwen heen tussen opera en gerechtsgebouw alsook het bestaande logeblok vormen een obstakel voor de vlotte ontsluiting van de omliggende ruimtes. De vloerpeilen van het logeblok sluiten niet aan op de verschillende verdiepingen in de opera met als gevolg een wirwar van trappen her en der om de verschillende niveauverschillen te overbruggen. Bovendien is er ook geen verbinding met het gerechtsgebouw. Het volumineuze blok langs de Ketelvaart duwt het zijtoneel vrij diep in het hart van het bouwblok, beperkt de toegang tussen toneeltoren en zijtoneel, en verhindert elk contact tussen bezoekers en het kanaal.

De toegang tot de toneeltoren via de brug over de Ketelvaart en via een lage en smalle opening in de achtergevel beperkt de aan- en afvoer van goederen en toneelopstellingen alsook de aantal dagen dat het hoofdtoneel effectief beschikbaar is voor voorstellingen.

2. Een nieuwe publieke ruimte met aansluiting aan de waterkant
De ontpitting van het binnengebied behelst het verwijderen van het logeblok en de verschillende inbreidingen om een publieke, aantrekkelijke en permanent toegankelijke ontmoetingsplek te creeren die die de toevallige passant, de toerist en de liefhebber van klassieke muziek, dans, opera & muziektheater in optimale omstandigheden ontvangt en alle aspecten van deze kunstvormen en het erfgoed laat ontdekken en beleven.

De loges worden ondergebracht in het voormalige gerechtsgebouw en de bestaande wirwar van circulatie wordt ontward in twee duidelijk gescheiden stromen van 'publiek' en 'werk' of 'front of house' en 'back of house', die over elkaar glijden op een manier die hun aanwezigheid wederzijds voelbaar maakt zonder elkaar te hinderen.

Een eerste stroom vertrekt aan het Peristylium en duikt onder het nieuwe zijtoneel tot aan het kanaal waar nieuwe wandelbruggen aansluiten op bestaande straten. De tweede stroom vertrekt aan een nieuwe opening in de gevel aan het Koophandelsplein en glijdt in een rechte lijn over de eerste tot aan de toneeltoren.

3. Een nieuwe modulaire flexibele infrastructuur
Een nieuwe modulaire 'superstructuur' wordt ingevoegd om ruimte te maken voor een nieuwe toekomstgerichte flexibele invulling. Een nieuw volume vervangt het bestaande logeblok en bevat het zijtoneel en een nieuw trappenhuis en opent zich naar het kanaal.

Deze nieuwe invoeging optimaliseert de toegang tussen toneeltoren en zijtoneel, de connectie tussen de verschillende verdiepingen in het gerechtsgebouw en het toneel, en de visuele relatie tussen de werking van de opera en het dagelijkse leven van de stad.

Publieke en backstage stromen glijden over en onder elkaar heen zonder elkaar te hinderen

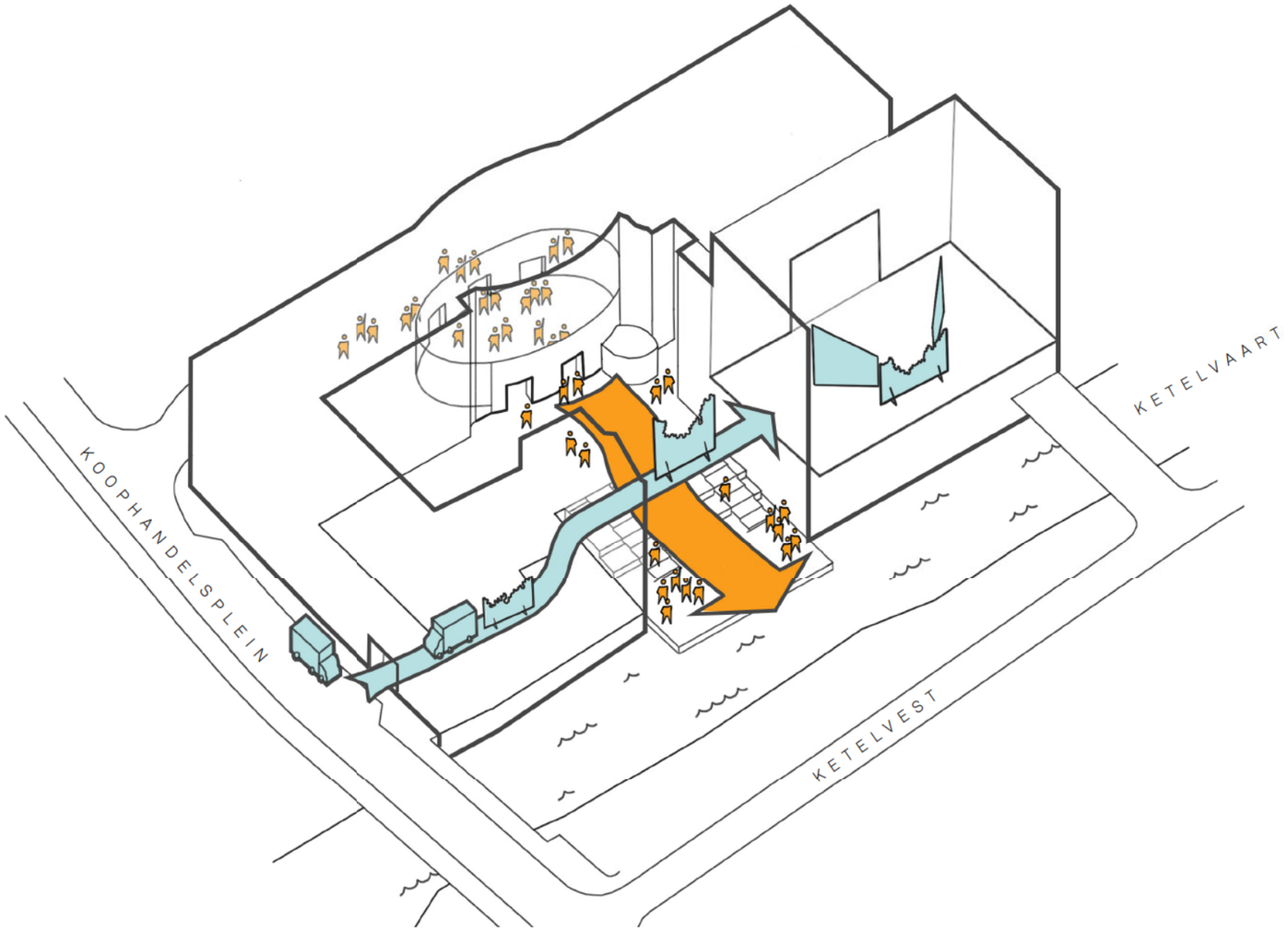

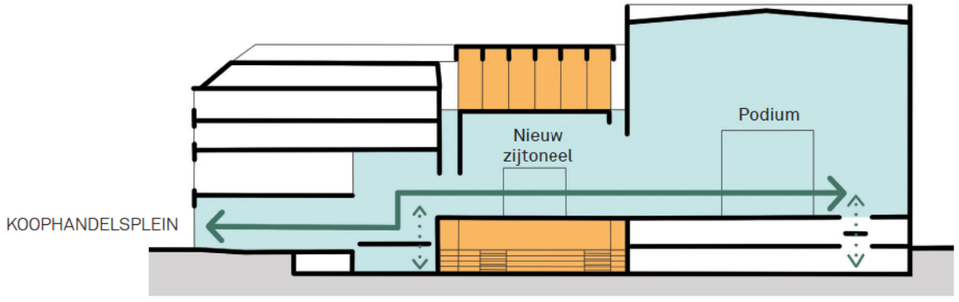

Laad- en Los route

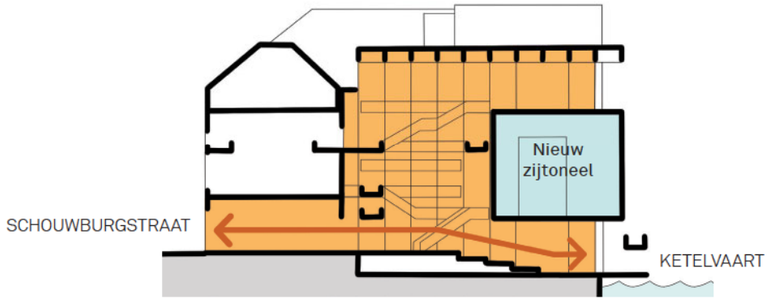

Publieke route

Het ‘Operaplein’ verankert de Opera in de stad: Een nieuw binnenplein, van en voor iedereen, tussen straat en kanaal, absorbeert de Opera in het dagelijkse leven van de stad

2026. “Welkom, welkom. De Opera is open. Open als nooit tevoren. Een open huis. Een thuis weg van huis voor alle bezoekers. Een aantrekkingspool voor cultuur waar er elk uur van de dag iets te beleven valt en een stedelijke ontmoetingsplek waar verschillende werelden samensmelten. Die van bezoekers en artiesten, Gentenaars en toeristen, ouderen en jongeren, operafanaten en festivalbezoekers. Kom kijken.”

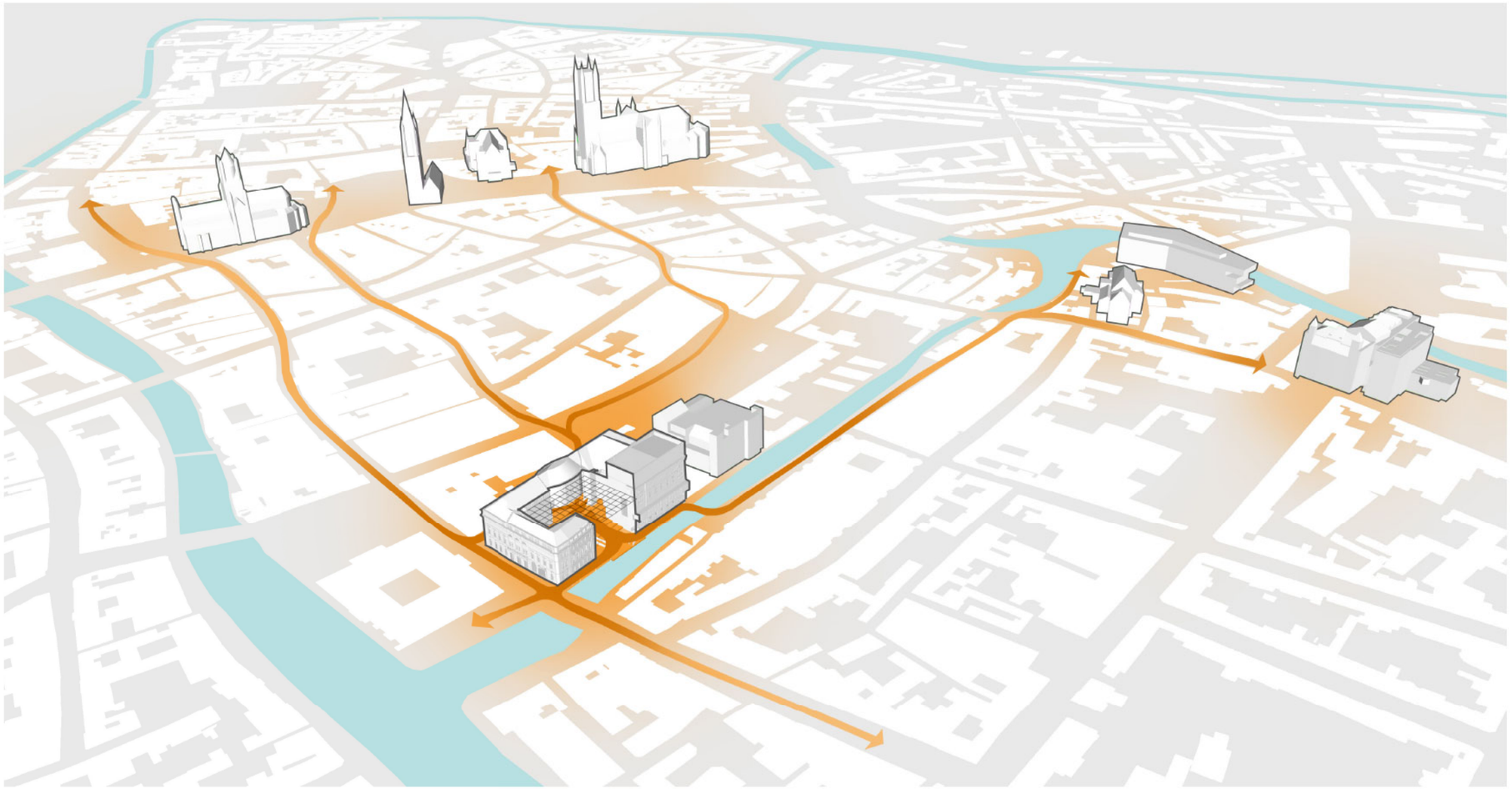

Is opera exclusief? Al lang niet meer. Is die perceptie er nog? Waarschijnlijk wel. Wat moet er veranderen wil de opera een plek worden van en voor iedereen. Een plek die openstaat voor andere kunstvormen en hun publiek, gastvrij, en progressief?

Wil de opera een wijder publiek blijven aanspreken dan moet het een inclusieve sociale plek worden die blijft boeien, laagdrempelig, waar de bezoeker graag vertoeft en naar wil terugkomen. Zowel om een voorstelling te zien als om het gebouw en zijn geschiedenis te verkennen of om met iemand af te spreken over een hapje en een drankje.

Het is daarom belangrijk dat de transformatie van de Opera een plek creert met een publiek karakter dat zich inschrijft in het bestaande stedelijke netwerk van straten, pleinen en kanalen en andere publieke en culturele gebouwen.

De transformatie wil tegelijk grenzen vervagen en nieuwe verbindingen leggen. Tussen de stad en de opera, tussen het publiek en de artiesten, tussen de toevallige voorbijganger en de frequente bezoeker. Van exclusief naar inclusief, van verdeeld naar verenigd, van geisoleerd naar geintegreerd, van statisch naar flexibel.

Het Operaplein is een plein in het hart van de Opera, met een publiek karakter dat bezoekers en gebruikers samenbrengt en zich inschrijft in het stedelijke weefsel door het aaneenschakelen van het straatleven in de Schouwburgstraat met nieuwe wandelroutes langs de Ketelvaart waardoor het traject van het omgevormde operagebouw naadloos aansluit bij het bestaande netwerk van straten, pleinen en routes doorheen de stad. Een publieke en stedelijke ontmoetingsplek waar tegelijk het gebouw en de kunstvorm zich kunnen openbaren aan de bezoeker.

Een ruimte van en voor iedereen: Historische, sociale en creatieve ruimtes komen samen rond het Operaplein

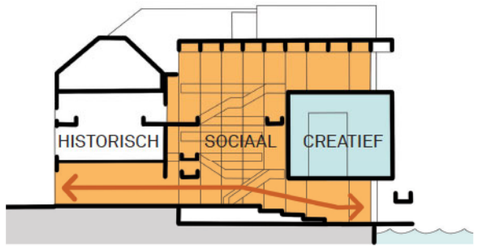

Een stedelijke ontmoetingsplek met zicht op het kanaal vormt het hart van de Opera en is tegelijk de ultieme orienteringsruimte van waaruit men vlot alle andere verdiepingen bereikt via nieuwe liften, trappen en open loopbruggen.

Deze nieuwe open kern integreert de bestaande circulatie in een nieuw traject dat alle omliggende ruimtes ontsluit, de historische gelaagdheid van het erfgoed onthult en voor het eerst ook opera en gerechtsgebouw naadloos met elkaar verweeft. Van hieruit kan men alle verdiepingen in het auditorium bereiken, het nieuwe studio theater, de foyer met shop en box office, het piano nobile en de balzalen, de 'Engelenbar', het zijtoneel en het artiestenhuis, de repetitieruimte en de panorama bar met dakterras.

Het binnengebied opent zich zowel naar de straat als naar het kanaal. Een nieuwe genereuze publieke verbiding tussen de Kouter, de Schouwburgstraat, het Peristylium, de Ketelvaart en het Koophandelsplein geeft vorm aan een nieuwe, flexibele, multifunctionele, ontmoetingsruimte ruimte met zicht op het water en badend in de middagzon.

Verleden, heden en toekomst zij aan zij: Integratie van het erfgoed en de hedendaagse interventies

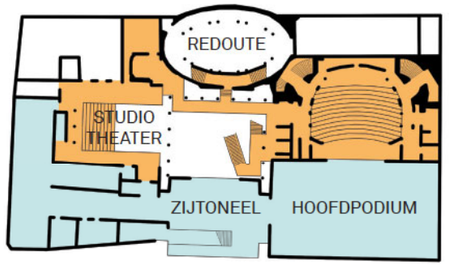

De nieuwe invoeging sluit naadloos aan op de gerestaureerde ruimtes en brengt ze tot leven door de bestaande circulatie te verweven met het nieuwe traject doorheen de gebouwen en maakt dat de balzalen autonoom kunnen fungeren.

Zo wordt het principe van de trappen die oorspronkelijk toegang verschaften tot de Lully balzaal herkoppeld in een hedendaagse uitvoering door het creeren van een genereuze informele ontmoetingsruimte op het 'Piano Nobile' toegankelijk vanuit het Operaplein.

De Lully balzaal krijgt een autonome toegang vanop het 'Piano Nobile' die is afgestemd op de structuur en de decoraties van het interieur. De La Redoute balzaal krijgt een autonome toegang via de bestaande openingen onder de trap naar de tussenverdieping vanop de loopbrug ter hoogte van het 'Piano Nobile' maar ook door een herkoppeling van de onderliggende symmetrische trap. De Bar balzaal krijgt een autonome toegang via een nieuwe route die de bestaande traphal en circulatie rond het auditorium verbindt met de loopbruggen en liften in het Operaplein. De 'Engelenbar' op de hoger gelegen verdieping krijgt een gelijkaardige nieuwe autonome ontsluiting via een nieuwe route die de bestaande traphal en circulatie rond het auditorium verbindt met de loopbruggen en liften in het Operaplein.

Historische openingen in wat ooit de achtergevel was van de opera kunnen worden heropend om visuele connecties te creeren tussen historische en hedendaagse ruimtes.
De kamerstructuur in het gerechtsgebouw wordt grotendeels bewaard en de bestaande monumentale trap is opgenomen in de nieuwe circulatie van het artiestenhuis.

Andere waardevolle elementen zoals de vestibule worden geintegreed en ingeschakeld in de ervaringsroute van het gebouw en de kunstvorm.

1. Lully
2. Redoute
3. Bar
4. Spektakelzaal
5. Piano Nobile
6. Bestaande trap
7. Artiestenhuis
8. Zijtoneel
9. Operaplein

Authenticiteit: Erfgoed is een belangrijk onderdeel van de bezoekerservaring

De restauratie van de belangrijkste historische ruimtes vereist onderzoek en voorstudie alsook kennis van andere gebouwen van de hand van dezelfde ontwerpers om tot een representatief en authentiek resultaat te komen met respect voor de historische gelaagdheid.

Elegantie en soberheid vormen de basis voor het onderscheidend cachet van de Genste Opera. Het krachtige, imposante architecturale frame van Louis Roelandt werd oorspronkelijk door Philastre & Cambon uitgewerkt met schitterende zalen. Terwijl de decoratieve elementen op de gevel de personificatie zijn van de achterliggende functies, waren de interieurs een inspirerende toepassing van de eclectisch evoluerende Louis-Philippe stijl.

De enfilade van feestzalen gelegen langsheen de schouwburgstraat vormen een unieke stilistische opstelling met de achtergelegen spektakelzaal. De route van aankomst tot op de Piano Nobilé wordt gekenmerkt door een continue maar hiërarchisch gedoseerde architectuurtaal; van sobere eenvoud naar een opulent gedecoreerd kleurenspel. Structurele elementen worden hierbij als zichtbaar structurerend element gevaloriseerd in het decoratief schema. Eenzelfde ultieme integratie is ook van toepassing voor de technieken welke door hun materialiteit en vormgeving onderdeel uitmaken van een totaalconcept ten dienste van het decor zonder noodzakelijkheid van extra toevoegingen.

Individualiteit binnen een overkoepelend geheel is één van de sterkste punten van het oorspronkelijke concept. Elke ruimte was rijkelijk, waarbij de uiting echter zeer divers was; licht, ruimtelijkheid en decoratie of de combinatie van verschillende aspecten waarbij kleurtonen en decoratieve motieven voor continuïteit zorgen. De Spektakelzaal met haar alternerend coloriet van groen en rood voor de wanden in contrast met de heldere witte en van goud en gekleurde arabesken voorziene balkons. De foyer gedomineerd door kleur en arabeskmotieven als stilistische verlenging van de spektakelzaal. De Redoute met haar sobere tonaliteit maar theatraal in opstelling met de overweldigende hemelschildering als ultieme bekroning. De Lullyzaal als Magnus Opus van de enfilade welke in elk opzicht overweldigend was in vormgeving, kleur en decoratie.

koepelschildering in oorspronkelijk kleurenpalet

Opera Bordeaux

historisch voorgordijn met bekroning realistische leeuwen, 'Fides en Amor', putti en Gents stadswapen

voorstudie decoratieve patronen voor balkons anoniem theater Philastre & Cambon

voorstudie kleurstelling anoniem theater Philastre & Cambon

coloriet van rode en zeegroene loge-achtergronden in ton sur ton

impressie oorspronkelijke kleurstelling

SPEKTAKELZAAL

oorspronkelijke fris kleurenpalet vs bestaande monotone afwerking

reconstructieve afwerking incl. restauratie gepolijste kolom met vergulding

cassetteplafond waarbij oorspronkelijke rijkelijke uitvoering doorheen verschillende fases verdween

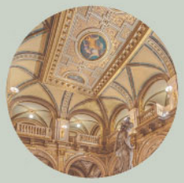
Opera Wenen

voorstudie decoratieve patronen voor plafond anoniem theater Philastre & Cambon

FOYER

ontwerp Redoutezaal Philastre & Cambon

kariatiden als structureel element

ontwerpschets hemelschildering Philastre & Cambon

proefvrijlegging omkadering overschilderde hemelschildering

hemelschildering anoniem theater Philastre & Cambon

decoratief vuurverguld detail van de verlichtingsarmaturen

REDOUTEZAAL

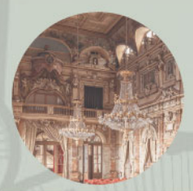

cassetteplafond waarbij oorspronkelijke rijkelijke uitvoering doorheen verschillende fases verdween

voorstudie decoratieve patronen voor plafond anoniem theater Philastre & Cambon

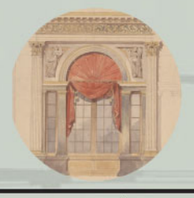
voorstudie wandafwerking anoniem theater Philastre & Cambon

oorspronkelijke plafondschildering

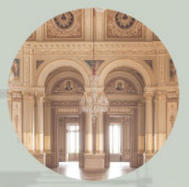
Opera Bordeaux

LULLYZAAL

De nieuwe Opera te kijk: Het leven in de Opera onthult zich aan de bezoeker

De bezoeker krijgt vanuit de Schouwburgstraat en door het Peristylium heen zicht op het Operaplein dat zich opent over de volledige hoogte tot net onder het dak en over de volledige diepte van het bouwblok tot aan het kanaal.

Van hieruit zijn de verschillende ruimtes en de weg ernaartoe duidelijk afleesbaar. De nieuwe circulatie verweeft oud en en nieuw en stimuleert de bezoeker om zijn ontdekkingstocht verder te zetten.

Een nieuwe trap in de open publieke ruimte net achter het peristylium kondigt aan waar de route begint . Links ervan bevindt zich de doorgang naar het Foyer met shop en box office, en de nieuwe publieke liften; rechts opent het nieuwe studio theater zich naar het plein; rechtdoor zakt de vloer af naar de flexibele ruimte aan het kanaal. Erboven hangt het zijtoneel en hogerop laten het Piano Nobile en de balzalen, de repetitieruimte en de bar een glimp zien van wat er nog te ontdekken valt.

Historische ruimtes zoals het Peristylium, en de zalen La Redoute, Lully en Bar zijn gerestaureerd en uitgerust met de nodige maar minimale technische infrastructuur voor hedendaags gebruik en genieten elk van een autonome toegang voor technisch personeel, catering, artiesten en publiek.

De nieuwe Opera te kijk, het gebouw en de kunstvorm: Het belevingsparcours laat bezoekers, zowel physiek als digitaal, de creatieve energie van opera en dans ervaren

Het belevingsparcours laat alle facetten en functies van het gebouw zien maar biedt tegelijk ook een inkijk in het artistieke leven van de Opera.

Flexibele backstage ruimtes wikkelen zich rond het Operaplein en openen zich elk op hun eigen manier zodat bezoekers de werking van de Opera kunnen aanschouwen. Op weg naar het Piano Nobile kunnen ze een blik werpen in het zijtoneel en getuige zijn van de voorbereidingen van een voorstelling, of op weg naar de 'Sky Bar' met dakterras een moment meepikken van een generale repititie.

De integratie van bestaande en nieuwe routes in een nieuw traject en de organisatie van de ruimtes rond het Operaplein laten toe om zowel historische ruimtes zoals balzalen en de spektakelzaal als nieuwe ruimtes zoals het zijtoneel en de repetitieruimte, te incorporeren in het parcours en tegelijk de wereld van artiesten en die van bezoekers met elkaar in aanraking te brengen zonder hinderlijke interferentie. Het vervaagt de grenzen tussen beide en laat bezoekers toe om op eigen tempo zowel het gebouw als het creatieve proces te beleven.

Het Operaplein is tevens een belangrijk medium om een breder en nieuw publiek aan te spreken en te stimuleren tot een langer verblijf. Het biedt de mogelijkheid tot een eerste kennismaking of een alternatieve ervaring van de wereld van opera en dans. Het plein trekt de straat in de Opera en biedt een ruimte waar ook iemand zonder interesse in de Opera zich welkom voelt en naar terugkomt om anderen te ontmoeten of om gewoon aan het kanaal in de zon te ontspannen. Het plein brengt ook de Opera naar de straat, tot bij het publiek. Het vormt een natuurlijke arena voor evenementen, voorstellingen, tentoonstellingen, en digitale media, ideaal om de nieuwsgierigheid van de toevallige voorbijganger aan te wakkeren en om de spontane bezoeker onder te dompelen in het culturele aanbod.

Virtual Reality (VR) en Augmented Reality (AR) kunnen worden ingeschakeld voor het tonen van visueel niet zichtbare lagen zoals toegepast tijdens de viering van Gent 1913.

Het operagebouw leent zich voor een gebruik als een interactief medium ter ontdekking van de kunstvorm en voor een digitale onderdompeling in de wereld van opera en dans of de geschiedenis van het gebouw, zoals:

- toegang verschaffen tot het volledige gebouw, ook de niet publieke zones, via een virtuele wandeling om- en doorheen het gebouw en de verschillende periodes in een holografisch model op basis van een digitale reconstructie dat permanent te zien kan zijn in de vestibule
- het onthullen van de verschillende bouwfases en interieurafwerkingen
- het beschikbaar maken van een bibliotheek van opera- en dansvoorstellingen
- het samenbrengen van de Operabeleving door de eeuwen heen
- het illustreren van de evolutie van opera en ballet tot en met de huidige programmatie

Ook via apps op smart toestellen, die de opera ter beschikking kan stellen, kan deze bijkomende informatie op een mobiele, interactieve en gepersonaliseerde manier toegankelijk gemaakt worden tijdens een ontdekkingstocht van het gebouw, wat tevens toelaat om indien gewenst het parcours te wijzigen of te schalen.

3. Digitaal erfgoed

2. Open repetitie

1. Tentoonstelling 'Achter de Schermen van de Opera'

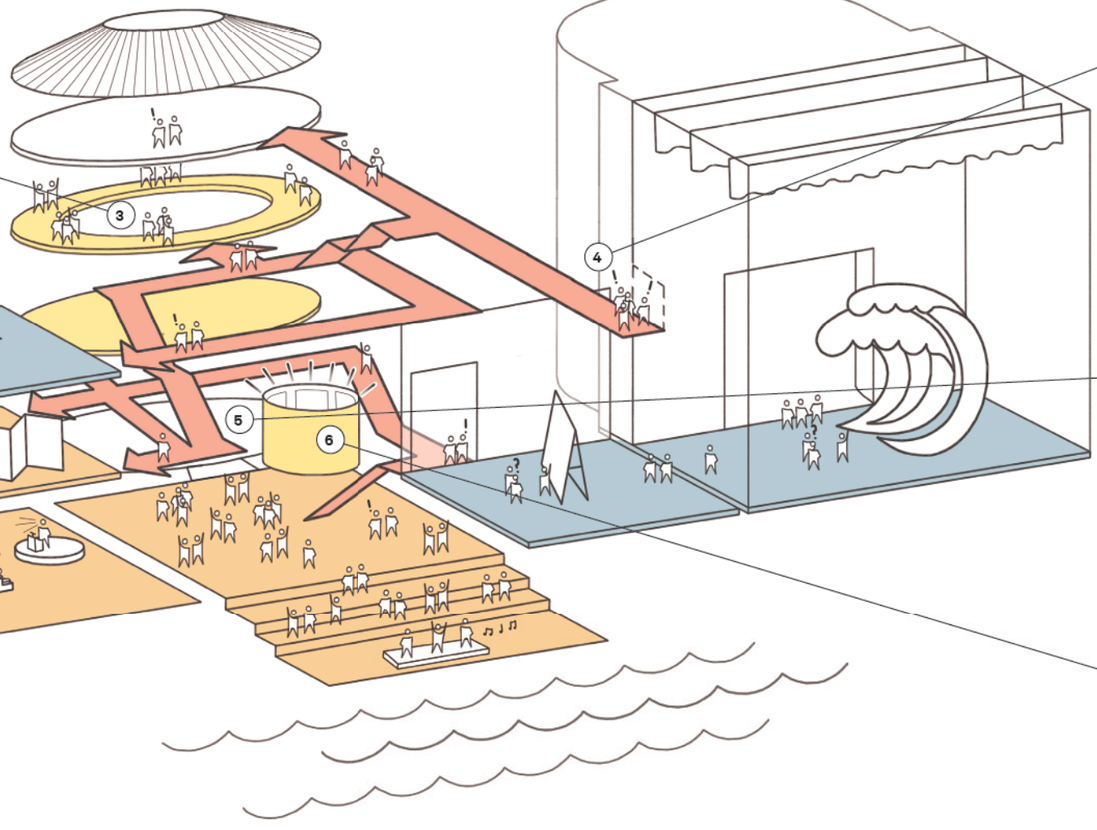

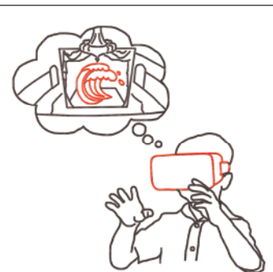

4. VR-beleving

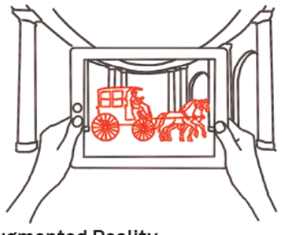

5. Augmented Reality

6. Onderdompelende interactieve beleving

Een dag in de Opera: Beleef gastvrije aantrekkelijke ontmoetingsplekken en ruimtes barstensvol creativiteit

Welkom in de Opera: behulpzame 'zwervende' medewerkers verwelkomen bezoekers in het Peristylium, geven informatie en kunnen onmiddellijk en ter plaatse kaartjes verkopen

Uit eten in de Opera: het dakrestaurant en de 'Sky Bar' vormen een nieuwe bestemming in de stad, dag en nacht

Diversificatie van de Opera: de flexibele studioruimte biedt ruimte aan een breed scala aan optredens

'Coworking': informele werkruimtes op en rond het Operaplein zorgen ervoor dat mensen elkaar er de hele dag kunnen ontmoeten voor zaken of als ontspanning

De Opera laat zich kennen: de wand van het zijtoneel opent zich en gunt bezoekers een blik op het creatieve team en de voorbereidingen van de avondvoorstelling

Het maken van de Opera: nieuwe creaties in de repetitieruimte zijn toegangelijk via 'open-repetitie-evenenmenten'

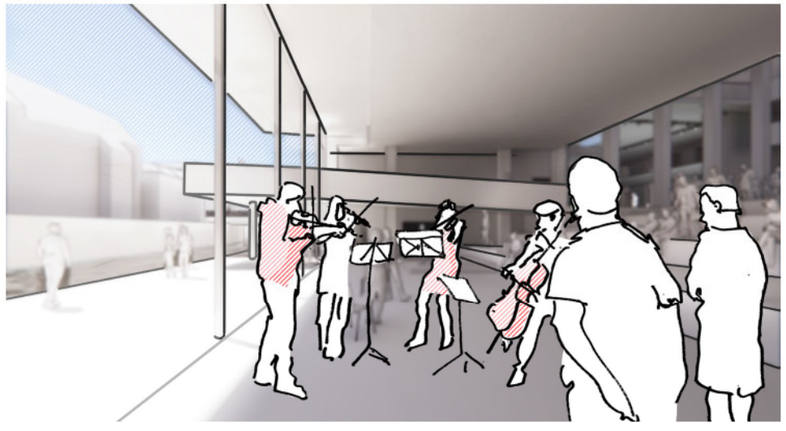

Samen tijd doorbrengen in de Opera: evenenmenten overdag en informele optredens in het Operaplein brengen de wereld van muziek, dans en opera tot leven

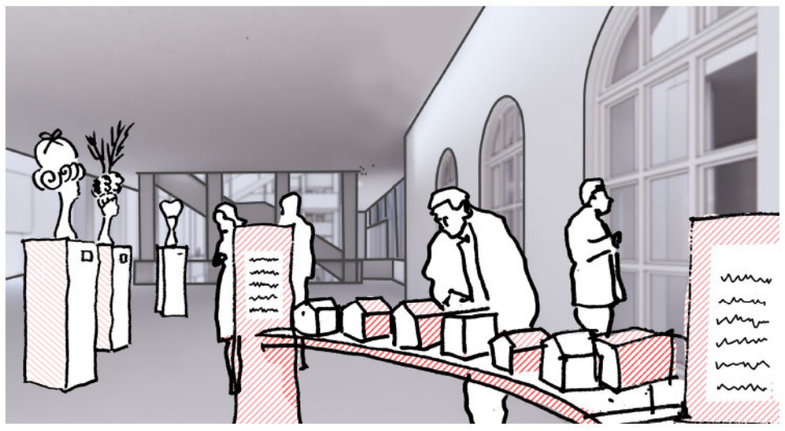

De Opera begrijpen: de tentoonstellingsruimte op het piano nobile onthult het creatieve proces van de kunstvorm en laat een glimp zien van het artiestenhuis

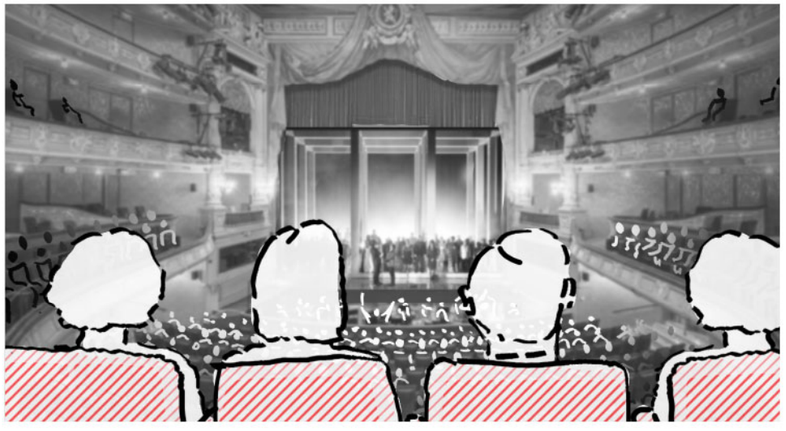

Volg de Opera: Blijf op de hoogte en ontdek de laatste opera- en dansvoorstellingen in optimale omstandigheden

Van straat naar kanaal: Het peristylium is opnieuw de ‘entree’, met uitstraling, aansluitend op de centrale hub, het nieuwe Operaplein en de Ketelvaart

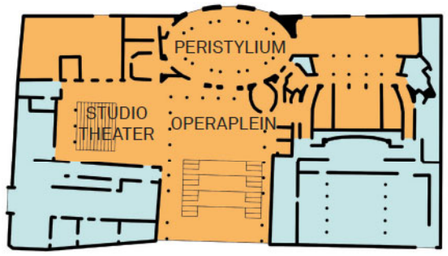

Het peristylium in ere hersteld
Het peristylium was reeds sinds 1837 aanwezig in de plannen voor het operagebouw en was altijd bedoeld om als een hub te fungeren. De convexe vorm maakt tevens duidelijk dat er zich hier een belangrijke toegang bevindt.

De artiesteningang en het laden en lossen krijgen een plaats aan het Koophandelsplein om het peristylium vrij te maken en opnieuw een prominente functie te laten vervullen als de werkelijke, en centrale hoofdingang tot de hele Opera.

Achter het peristylium bevindt zich een open ruimte, het Operaplein, met nieuwe verticale circulatie naar de hoger gelegen functies, zoals de balzalen, de repetitieruimte en verschillende ontmoetingsplekken maar ook met aansluiting aan de waterkant.

Het Peristylium en het Operaplein fungeren als belangrijke schakels voor de ontsluiting van het ontbouw maar zijn tegelijk stedelijke en publieke actoren in het leggen van nieuwe routes in de stad en het activeren van het straatleven.

Het Artiestenhuis: Met de deur in huis, het voormalige gerechtsgebouw als een nieuwe thuis voor creatieve medewerkers, technisch personeel en artiesten

Een autonome 'one stop shop' voor artiesten en medewerkers gecombineerd met een nieuwe infrastructuur voor laden en lossen.

Om het Peristylium opnieuw een prominente functie te laten vervullen als hoofdingang en om artiesten een eigen identiteit te geven in de wereld van de Opera worden de frontstage en backstage stromen gescheiden door de artiesten en het laden en lossen een autonome toegang te geven aan het Koophandelsplein.

Momenteel bevindt de backstage-ingang zich in het Peristylium, dat tegelijk ook onderdak biedt aan de leveringszone en de publieke inkom voor evenementen in de balzalen.
De lokalen voor artiesten, technisch personeel en creatieve medewerkers, verhuizen vanuit de verschillende gebouwen in het binnengebied en het logeblok naar het voormalige gerechtsgebouw. Een plek die tevens onderdak kan bieden aan verscheidene culturele organisaties. Artiesten en medewerkers krijgen hier hun eigen huis met een voordeur aan de straat.

De nieuwe voordeur aan het Koophandelsplein koppelt de backstage toegang los van de publieksstromen en creeert daardoor de mogelijkheid om de backstage een meerledige functie te geven. Onderbezette ruimtes kunnen worden gebruikt voor andere functies zoals werkplekken of makersruimtes en door andere culturele organisaties waarbij alle infrastructuur maximaal benut kan worden.

Het huis krijgt een passende inkom aan de straat, genereus en gastvrij, waardoor de nu eerder levensloze gevel nieuw leven wordt ingeblazen en de artiesten en medewerkers een gezicht krijgen in de straat en het dagelijkse leven in de stad.
Binnenin zorgen nieuwe trappen en liften voor een vlotte verbinding met het toneel. Tegelijk worden bestaande voorname en historisch belangrijke elementen in het gerechtsgebouw verweven in het nieuwe huiselijke leven. De bestaande 'grand escalier' is de huistrap die opklimt naar het piano nobile en de green room. Deze laatste is opgevat als de woonkamer van het huis en bevindt zicht in de zuid-west hoek van het piano nobile waar artiesten en personeel kunnen genieten van de hoge ruimtes, badend in het zonlicht, en van een fantastisch uitzicht op het Koophandelsplein, de Ketelvaart, en de samenvloeiing van de Ketelvest en de Leie.

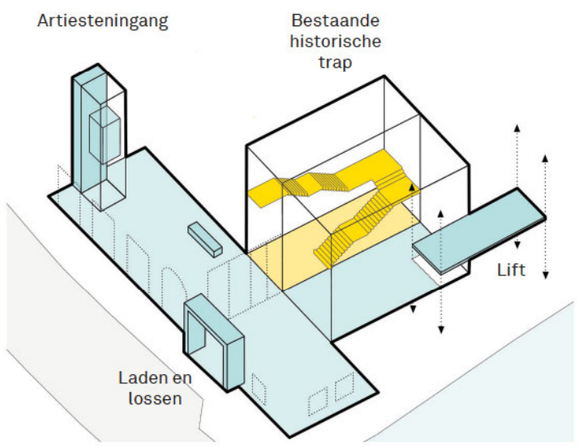

Een nieuwe vlotte toegang tot het toneel: Een nieuwe directe route maakt toegankelijkheid en laden en lossen sneller, efficienter en veiliger

Het scheiden van front - en backstage stromen zodat publiek en werkgerelateerd bezoek gescheiden kan worden alsook de ambitie om meer opera- en dansvoorstellingen te kunnen programmeren, vraagt om een nieuwe ruimte voor laden en lossen en om een alternatieve toegang tot het zijtoneel zonder langs het toneel van de spektakelzaal te moeten passeren zodat deze kan worden vrij gehouden voor effectieve opvoeringen.

Laden en lossen gebeurt momenteel in het Peristylium en op, of aan, de brug over de Ketelvaart. Vanop de brug geeft een poort met bescheiden breedte en hoogte toegang tot de eerste onderscene, vanwaar een platformlift goederen tot op het toneel kan brengen. Goederen voor het zijtoneel moeten over het toneel van de spektakelzaal.

De ontpitting van het binnengebied wordt benut om ruimte vrij te maken voor het Operaplein, een belangrijke nieuwe ontmoetingsplek aan het kanaal, en voor publieke routes doorheen het gebouw. Daarom wordt het voormalige gerechtsgebouw omgevormd tot het 'Artiestenhuis'. Hier vindt ook een nieuwe ruimte voor laden en lossen een onderkomen. Er wordt op een zuinige manier omgesprongen met de ruimte-inname voor laden en lossen zodat de bestaande kamerstructuur van de hal in het gerechtsgebouw kan worden bewaard maar er tegelijkertijd voldoende ruimte wordt gevonden voor een parkeerruimte zodat laden en lossen binnen kan gebeuren in een afgesloten ruimte in optimale omstandigheden voor het technisch personeel en zonder hinder voor het publiek. De ligging aan het Koophandelsplein neemt mogelijke overlast weg van de Ketelvest en het parkeren van voertuigen binnen in het gebouw beperkt de geluidshinder zowel voor de gebruikers van de faciliteiten als voor de buurt.

Vanuit deze laad- en loszone kunnen kunnen goederen of toneelopstellingen de volledige Opera bereiken, inclusief de podia van de grote en kleine zaal alsook de repetitieruimte, De zone achter de hal wordt ingezet om het niveauverschil tussen straat en (zij)toneel te overstijgen, niet enkel voor de scene maar bvb ook ter ondersteuning van de catering, zo kan een tijdelijke keuken naar de ontmoetingsruimte op het piano nobile of de hoger gelegen verdiepingen worden gebracht voor evenementen in de balzalen. Zowel goederen als toneelopstellingen kunnen vanuit het voertuig rechtstreeks in de goederenlift naar de bovenliggende verdiepingen of via een platformlift naar het zijtoneel zodat het personeel ze maar 1 keer hoeft te verhandelen.

Het nieuwe traject vereenvoudigt en optimaliseert de toegankelijkheid van het (zij)toneel wat zowel de efficientie als de veiligheid verhoogt voor laden en lossen maar bovendien toelaat om de beschikbare toneeltijd te verhogen en dus ook het aantal opera- en dansopvoeringen.

De toegang onder het podium en over de brug kan blijven functioneren als een 'exit' zodat de tijd tussen afbraak, toelevering en opstelling kan worden ingekort en de toneeltijd verder kan worden verhoogd.

De voorgestelde laad- en loszone vereist een nieuwe opening in de gevel aan het Koophandelsplein maar deze opening is meer dan louter functioneel. De doorsteek vormt een flexibele ruimte die kan samensmelten met de inkom van het 'Artiestenhuis' of er tijdelijk van kan worden gescheiden door mobiele wanden – zodat er een levendige open ruimte ontstaat als overgang tussen straat en backstage waar personeel, medewerkers en artiesten elkaar kunnen ontmoeten.

Het is mogelijk om een 'mini' optie van deze 'maxi' versie te realiseren zonder nieuwe opening in de gevel. In dit geval gebeurt parkeren op de parkeerstrook aan het Koophandelsplein en worden goederen manueel of met behulp van een heftruck binnengebracht via de bestaande opening met rondboog. Dit laat toe om de bestaande gevel intact te houden maar heeft als gevolg dat er niet in een binnenklimaat kan worden gewerkt en dat goederen verschillende keren moeten worden verhandeld vooraleer ze de lift bereiken. Beide opties, 'mini' en 'maxi' passen in het ontwerp.

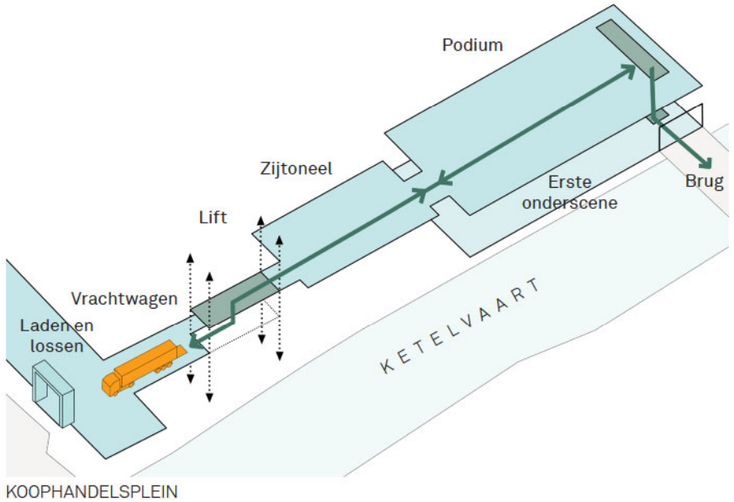

KOOPHANDELSPLEIN

Meervoudige bruikbaarheid: Veelzijdige ruimtes, autonoom en simultaan inzetbaar, ondersteunen een divers programma van podiumkunsten en evenementen

De verwevenheid van bestaande en nieuwe routes in een nieuw traject doorheen het gebouw en de centrale positionering van de circulatie en de ontmoetingsruimtes laten toe om alle belangrijke ruimtes voor evenementen en voorstellingen onafhankelijk te ontsluiten en simultaan te gebruiken.

De nieuwe publieke infrastructuur is geconcentreerd rond een nieuwe ruimte in het hart van het gebouw, het Operaplein, omringd door de verscheidene ruimtes, de respectievelijke routes ernaartoe en hun autonome toegangen.
Elke ruimte heeft toegang tot catering- en backstage-faciliteiten, onafhankelijk van de publieke ruimtes.
Elk van de nieuwe en historische ruimtes kan akoestisch worden geïsoleerd.
Het doel is om een kunstencentrum te creëren met verscheidene onafhankelijke ruimtes maar dat functioneert met 1 laad- en loszone en 1 hoofdingang.

De tabel hieronder illustreert de meervoudige bruikbaarheid van het uitgebreide aanbod aan veelzijdige ruimtes.

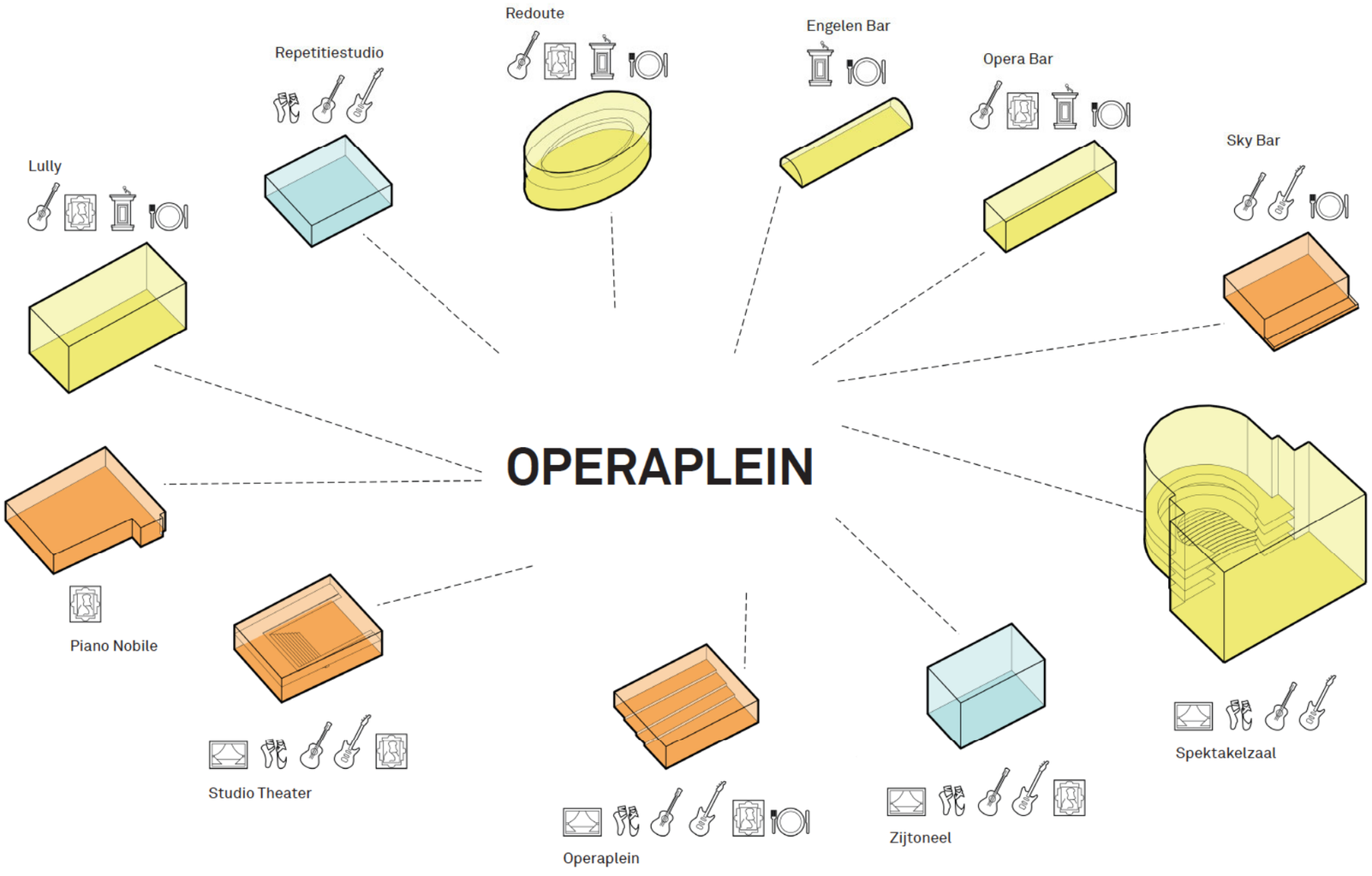

Ruimte	Zittend	Staand	Opera	Dans	“Akoestische muziek”	“Elektronisch versterkte muziek”	Tentoonstelling	Lezing	Dineren
Spektakelzaal	900		X	X	X	X			
Studio Theater	300	500	X	X	X	X	X		
Repetitiestudio	150	300		X	X	X			
Zijtoneel	200	350	X	X	X	X	X		
Operaplein	150	400	X	X	X	X	X		X
Sky Bar	100	250			X	X			X
Piano Nobile		400					X		
Peristylium		150				X	X		
Redoute	150	300			X		X	X	X
Lully	250	500			X		X	X	X
Opera Bar	150	300			X		X	X	X
Engelen Bar	100	150						X	X
Totaal	2,450								

Aanpasbaarheid: Een modulaire constructie laat het gebouw toe om te evolueren in de tijd

Het gebouw is transformeerbaar, multi-inzetbaar, en aanpasbaar, en kan zodoende inspelen op de te verwachten veranderende noden en lange-termijnbehoeften van de gebruiker.

De nieuwe structuur maakt geplande of onverwachte veranderingen en gebruiksscenario's mogelijk dankzij een modulaire constructie die meerdere verschillende invullingen toelaat, en door snel veranderende elementen van de tragere te scheiden.

Korte termijn
Publieke ruimtes met een flexibele vloer- of podiuminvulling en mobiele of intrekbare stoelen faciliteren verschillende opstellingen en veelzijdig gebruik.

Middellange termijn
Muren zijn flexibel, mobiel of demontabel, loopbruggen en trappen zijn demonteerbaar en aanpasbaar.

Lange termijn
Nieuwe aanpasbare vloeren met niveaus die zijn afgestemd op die van de omringende bestaande historische gebouwen voorzien open, flexibele en kolomvrije ruimtes.

De snel veranderende elementen zijn transformeerbaar omdat ze onbeperkt aangepast kunnen worden doordat enkele of alle componenten gedeeltelijk of volledig gedemonteerd en vervolgens in andere configuraties hergebruikt kunnen worden. Deze ingebouwde flexibiliteit, aanpasbaarheid en ondersteunende verwevenheid van de nieuwe invoegingen met de bestaande historische gebouwen maakt dat de nieuwe en gerenoveerde infrastructuur een meerduidige cultuurinvulling kan krijgen en zowel Opera en Muziektheater als andere podiumkunsten en aanverwante randactiviteiten kan faciliteren.

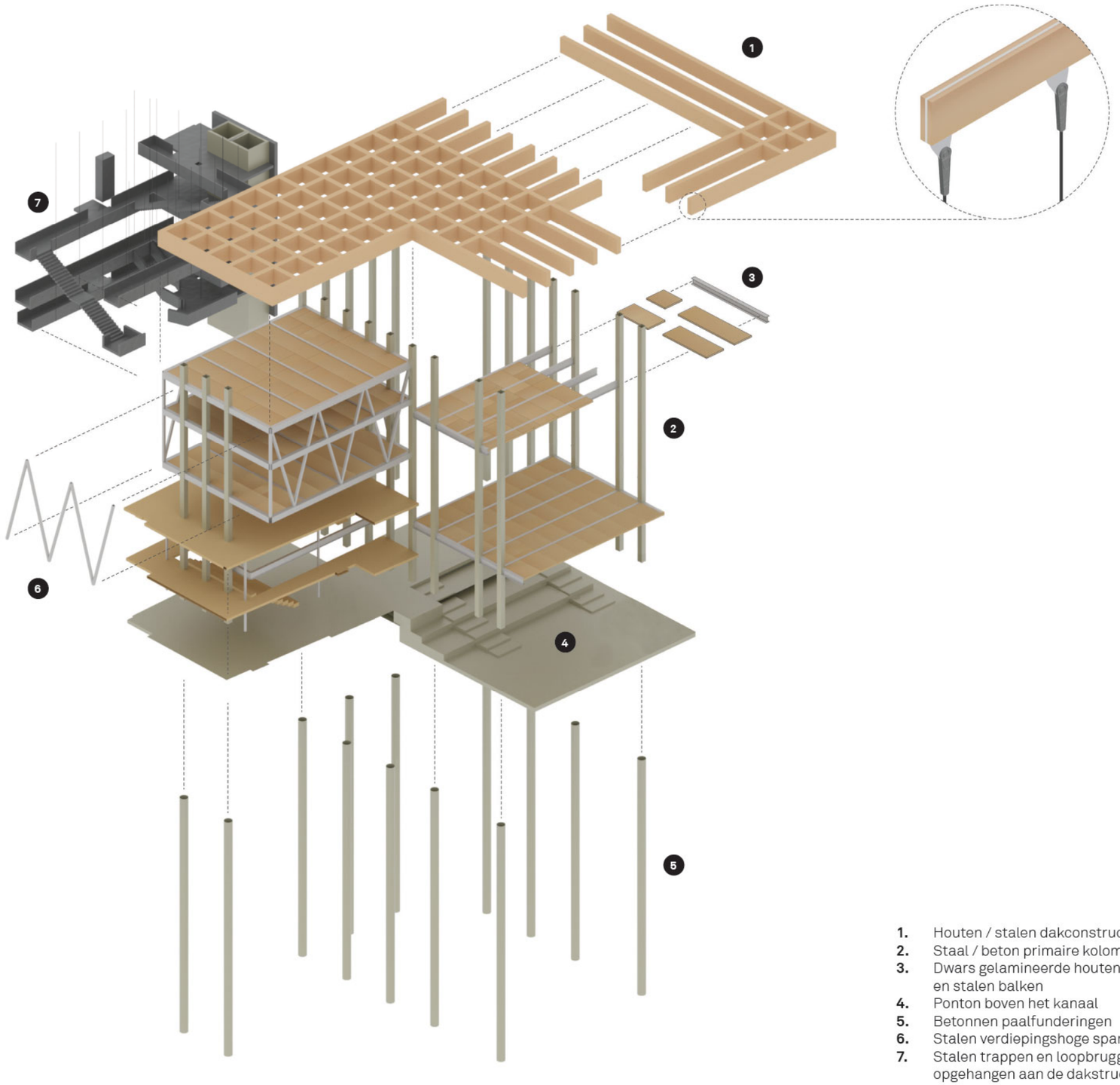

1. Houten / stalen dakconstructie
2. Staal / beton primaire kolommen
3. Dwars gelamineerde houten panelen en stalen balken
4. Ponton boven het kanaal
5. Betonnen paalfunderingen
6. Stalen verdiepingshoge spanten
7. Stalen trappen en loopbruggen, deels opgehangen aan de dakstructuur

Schouwburgstraat – Operaplein – Studio theater

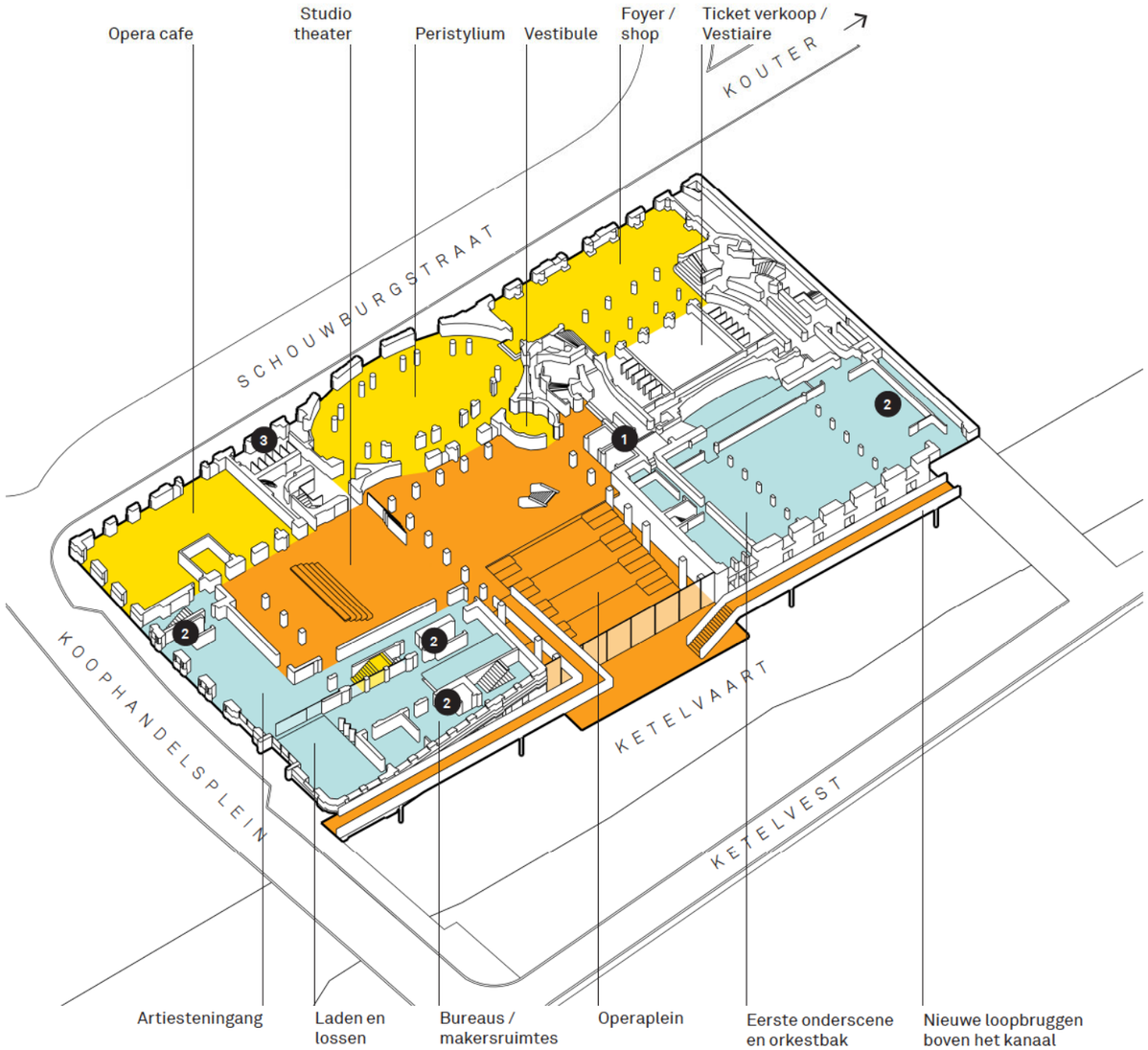

Balkon Studio theater – Zijtoneel – Podium Spektakelzaal

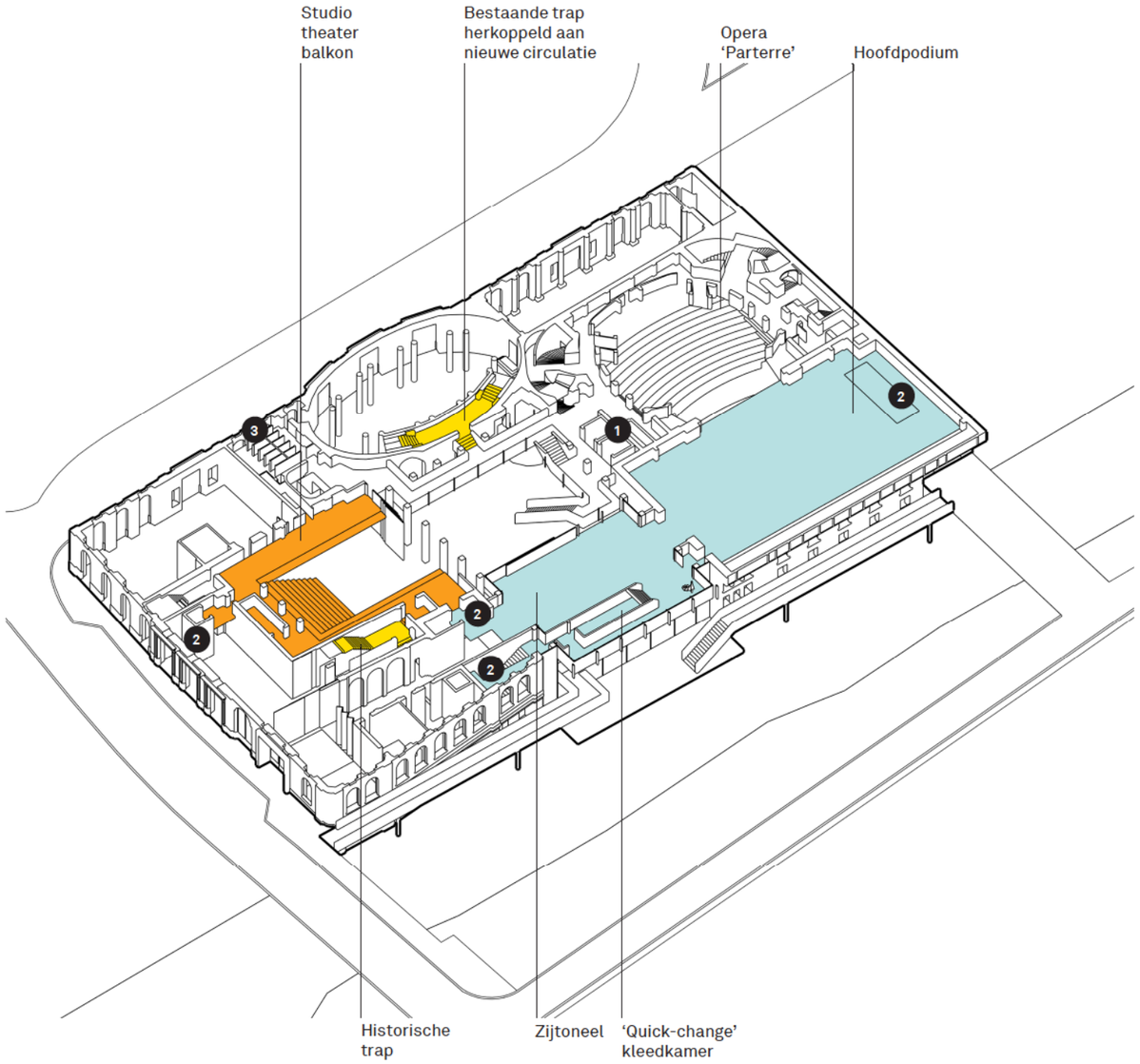

- Peristylium – de nieuwe, enige en centrale hoofdingang – antichambre tot de 'hub'
- Operaplein – hubfunctie binnen de opera en publieke functie binnen de stad. Faciliteert gesplitste ontvangst en routing doorheen het gebouw, en simultaan meervoudig gebruik van de flexibele ruimtes op verscheidene locaties.
- 'Studio' theater - tweede kleiner podium – autonome werking – flexibel en aanpasbaar. Een plek voor de 'derde huis werking' en kleinere producties van de partners en biedt plaats aan een staand en/of zittend publiek van 250 à 350 personen en is uitbreidbaar door een koppeling met het Operaplein.
- Cafe en restaurant
- Foyer / Shop & Ticket Verkoop / Vestiaire – met zwervend multifunctioneel personeel
- Artiestenhuis / makersruimtes / laad- en loszone

	Erfgoed Voorstellings- en evenementenruimtes
	Nieuwe Voorstellings- en evenementenruimtes
	Artiestenhuis
1	Publieke liften
2	Backstage liften
3	Toiletten

Piano Nobile - Balzalen

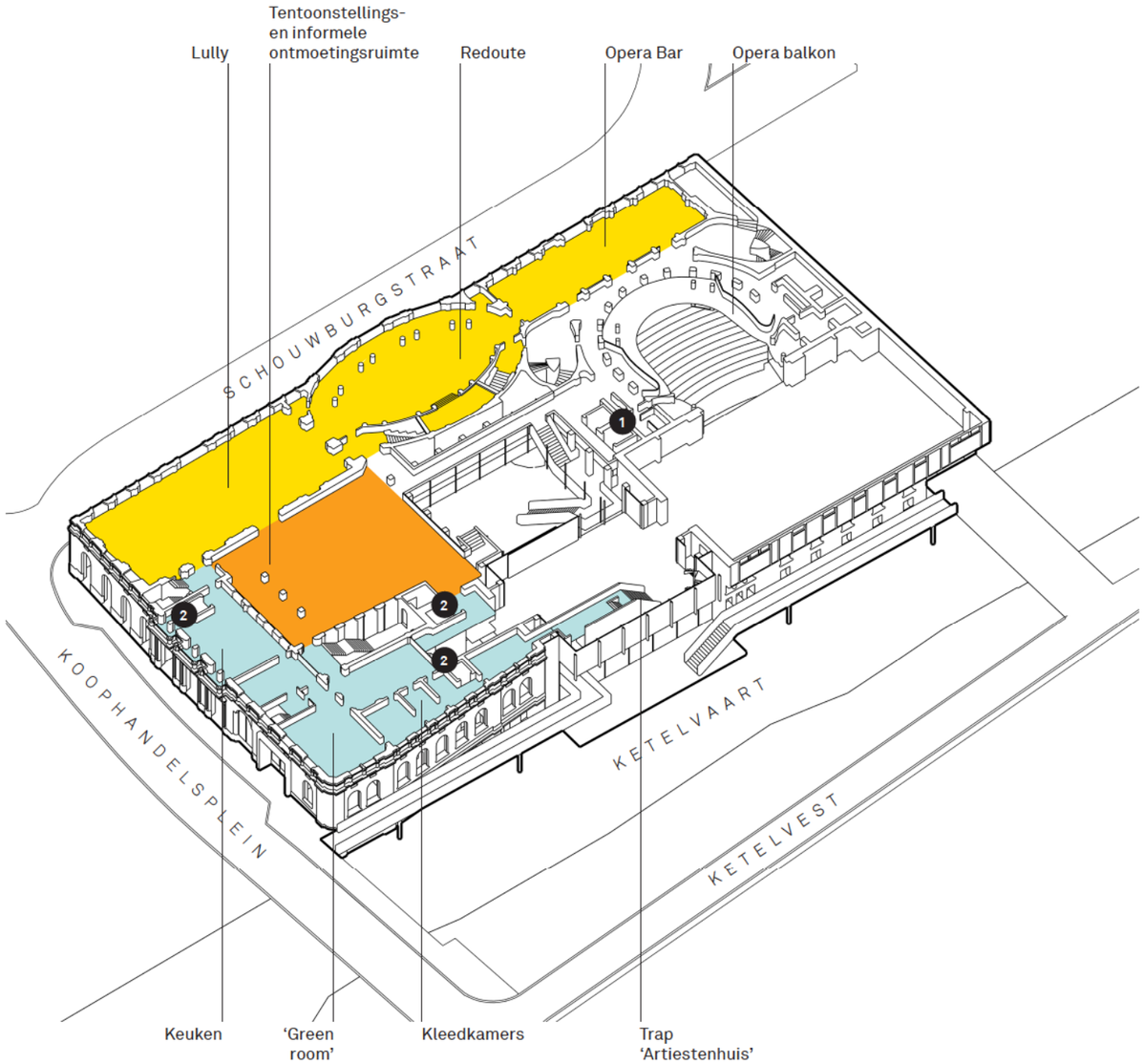

Balkon Redoute – Repetitieruimte

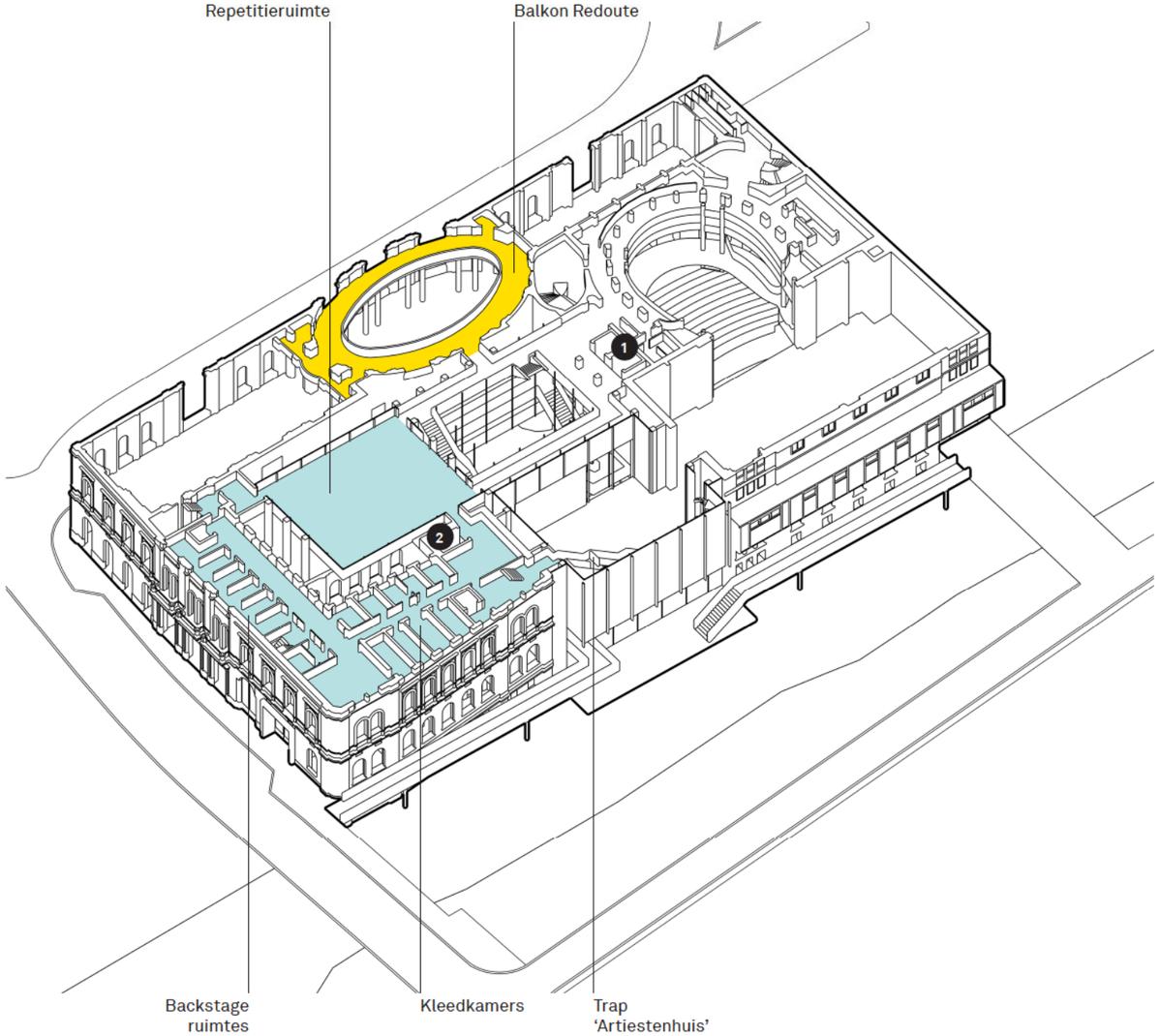

	Erfgoed Voorstellings- en evenementenruimtes
	Nieuwe Voorstellings- en evenementenruimtes
	Artiestenhuis
1	Publieke liften
2	Backstage liften
3	Toiletten

Sky Bar en Dakniveau

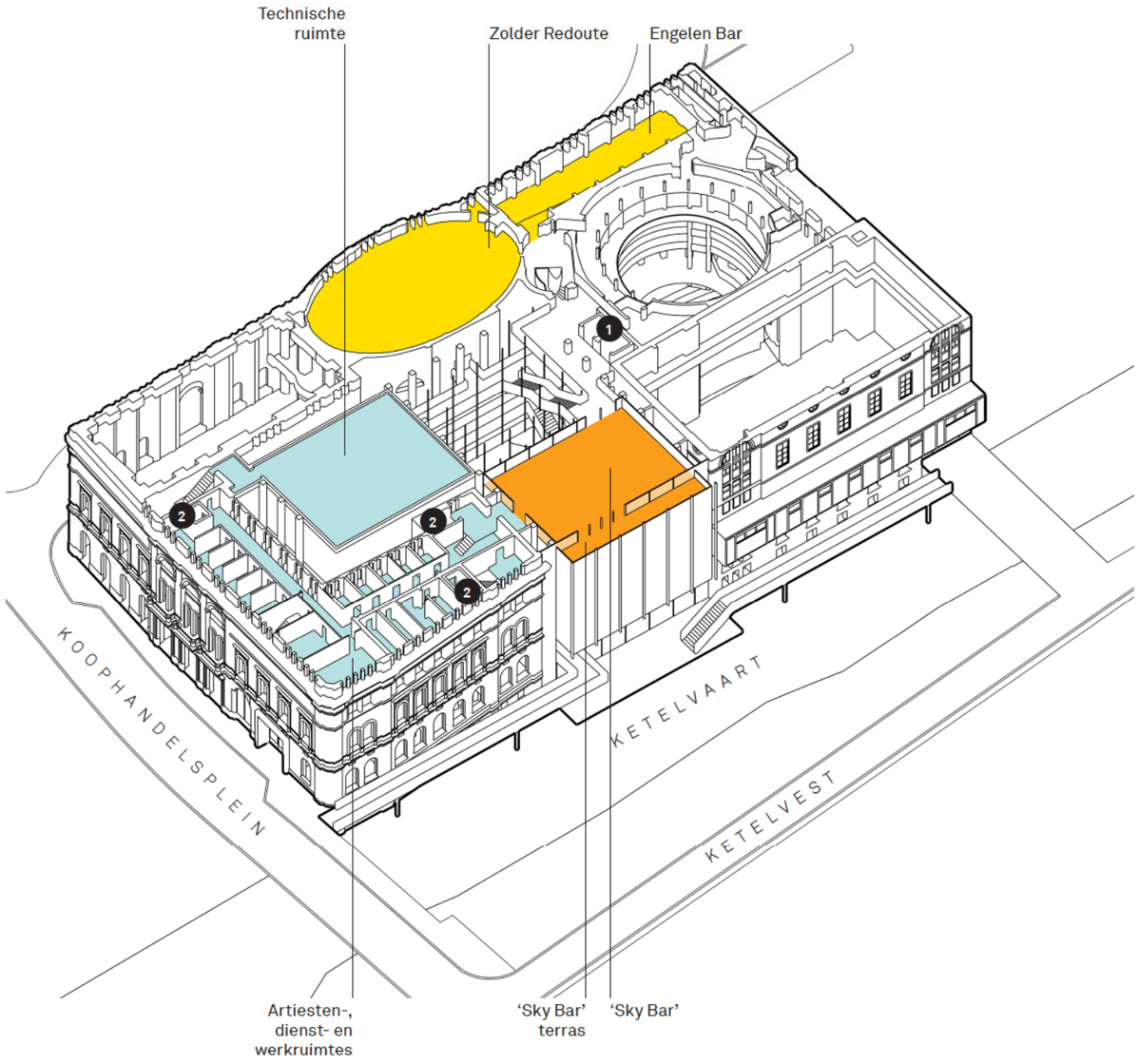

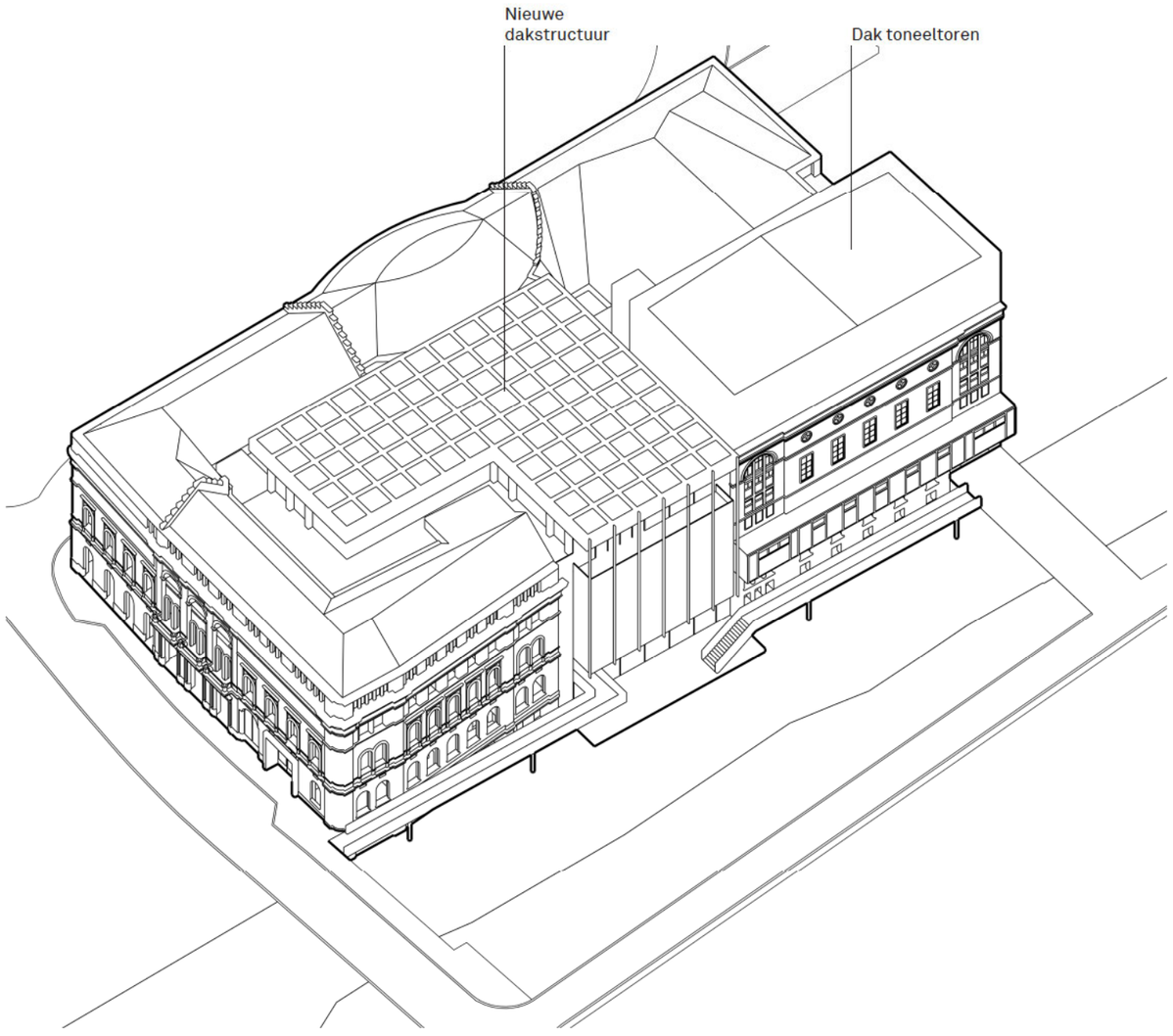

	Erfgoed Voorstellings- en evenementenruimtes
	Nieuwe Voorstellings- en evenementenruimtes
	Artiestenhuis
1	Publieke liften
2	Backstage liften
3	Toiletten

Plannen

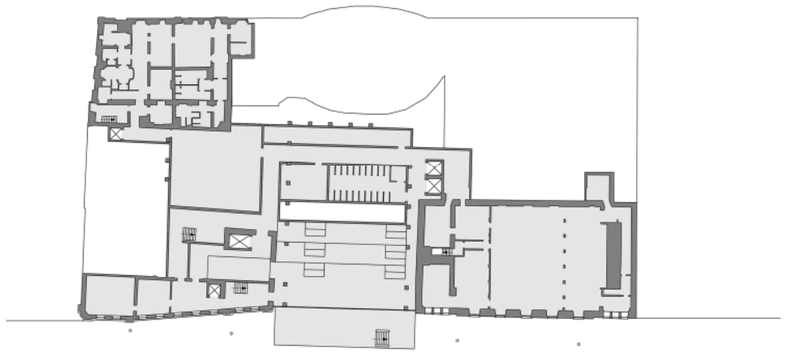

Plan kelder

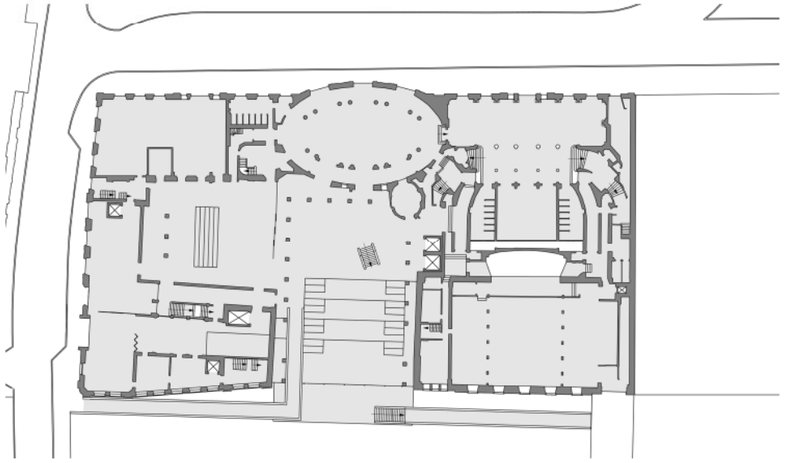

Plan gelijkvloers ter hoogte van de Schouwburgstraat

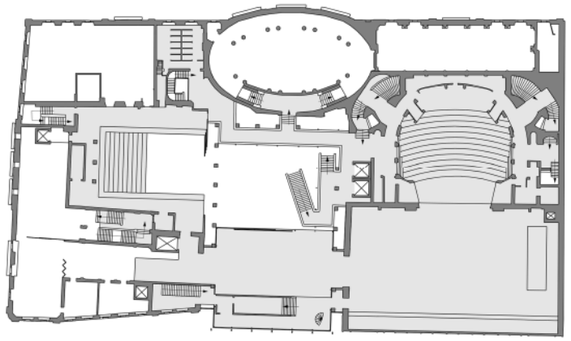

Plan ter hoogte van het podium

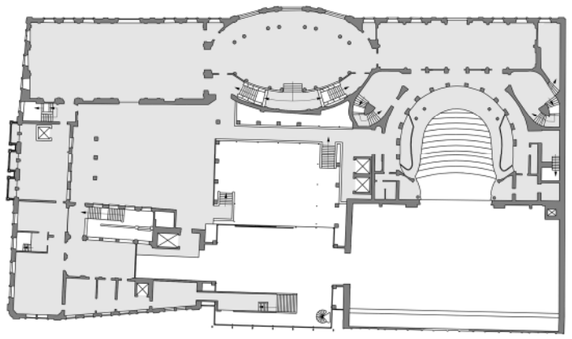

Plan ter hoogte van de balzalen

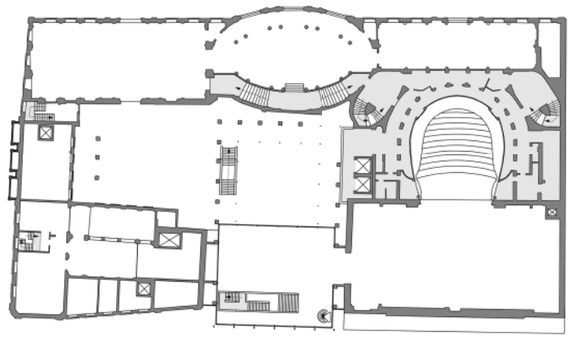

Plan ter hoogte van mezzanine in Redoute

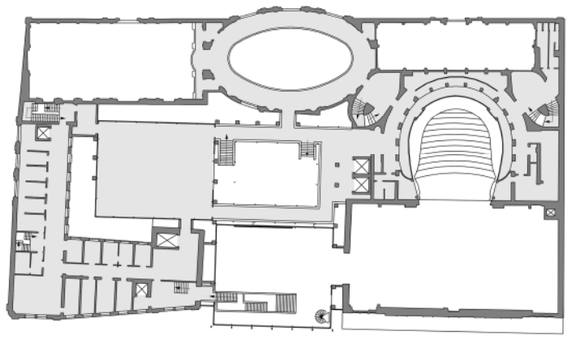

Plan ter hoogte van de repetitieruimte

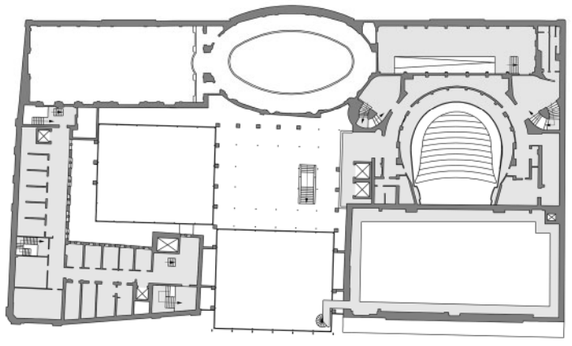

Plan ter hoogte van de Engelen Bar

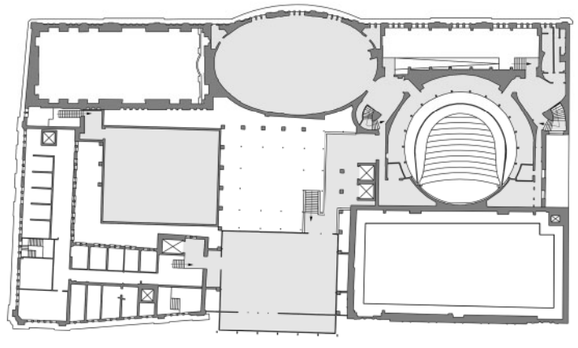

Plan ter hoogte van de ‘Sky Bar’

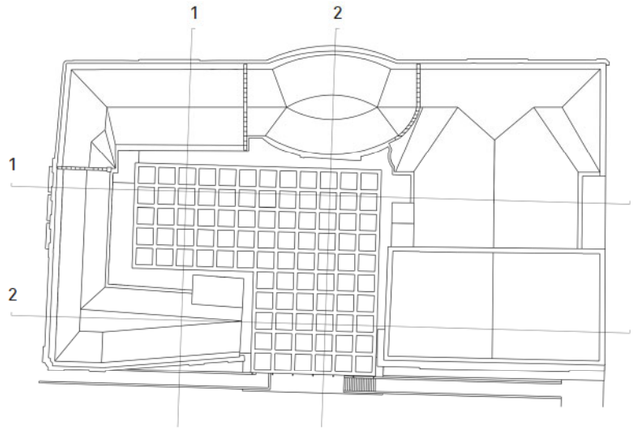

Plan ter hoogte van het dak

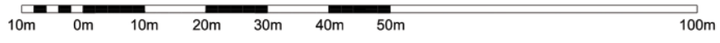

Schaal 1/1000 op A3

Doorsnedes

Dwarse doorsnede 1

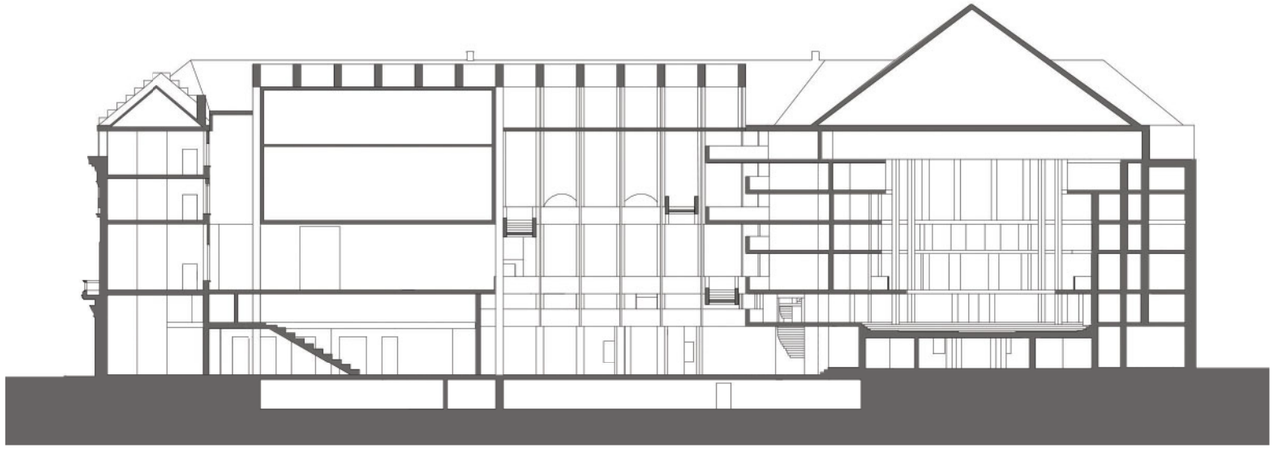

Langse doorsnede 1

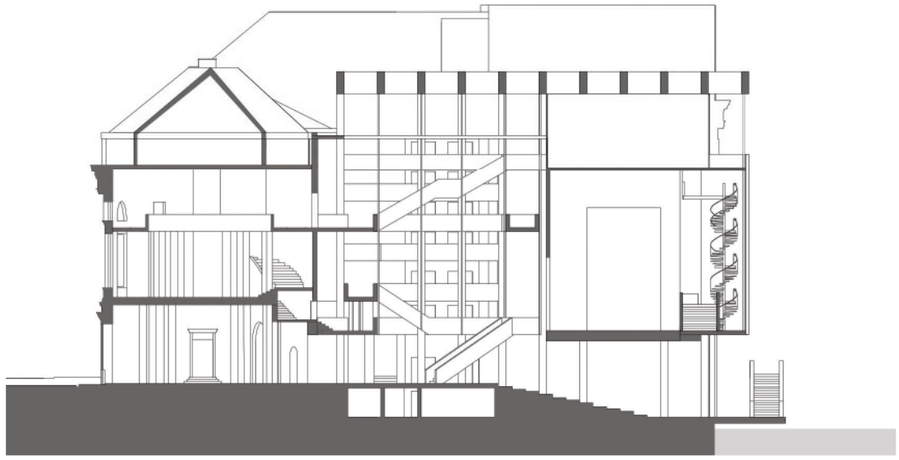

Dwarse doorsnede 2

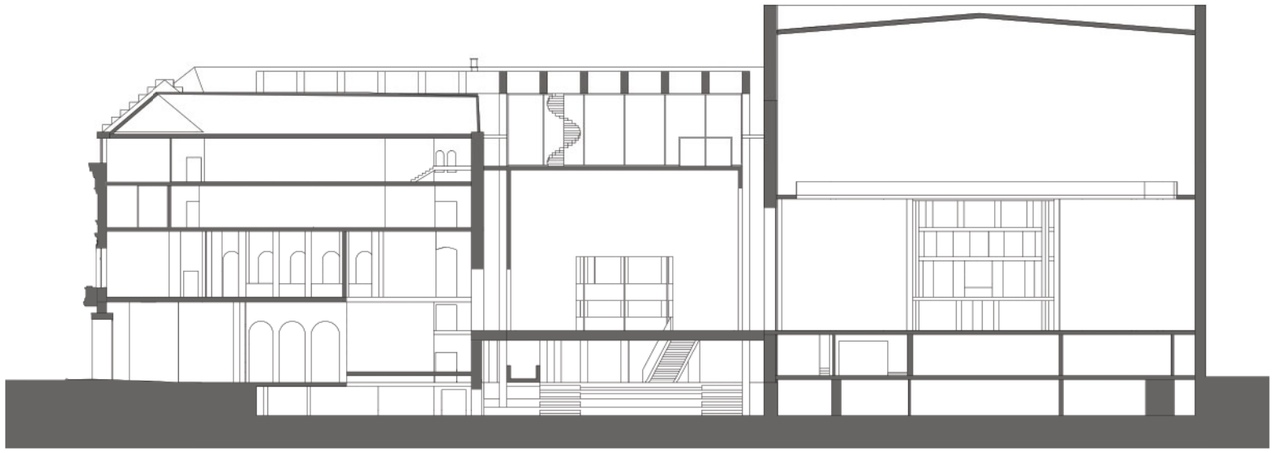

Langse doorsnede 2

Schaal 1/500 op A3